

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Eszközgazdálkodás alapok

ELŐADÓ:

Dr. Pónusz Mónika PhD

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Az előadás témakörei

ESZKÖZÖK - Tárgyi eszközök

1. Tárgyi eszközök fogalma, csoportosítása
2. Tárgyi eszközökkel való gazdálkodás
3. Tárgyi eszközök értékelése
Példák és megoldásuk

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

A VÁLLALAT MŰKÖDÉSÉNEK FELTÉTELEI

Eszközök

Értékátadási és tőkemegtérülési sajátosság
Vagyon megjelenési formái

Emberi erőforrások

Információ

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

ESZKÖZÖK=VAGYON

ÉRTELMEZÉSÜK, JELLEMZŐIK,
CSOPORTJAIK

Értéktadási és tőkemegtérülési sajátosság

Megjelenési forma szerint

Befektetett eszközök

Forgóeszközök

Eszközök forrásai ,vagyon eredet szerint

Saját forrás

Idegen forrás

Céltartalék (számvitel)

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

ESZKÖZÖK

Befektetett eszközök

- Tárgyi eszközök
- Immateriális javak
- Befektetett pénzügyi eszközök

Forgóeszközök

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

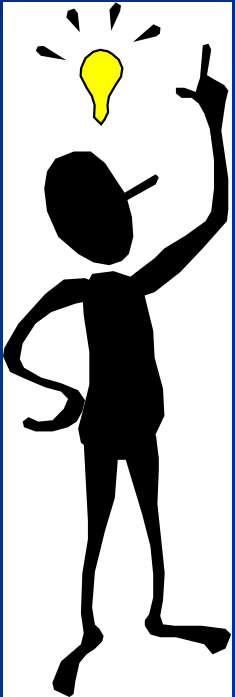

BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

- Tárgyi eszközök
- Immateriális javak
- Befektetett pénzügyi eszközök

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

FORGÓESZKÖZÖK

- Készletek
- Követelés
- Értékpapírok
- Pénzeszközök

ÉRTELMEZÉSÜK, JELLEMZŐIK

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

TÁRGYI ESZKÖZÖK

Gazdálkodás célja

Gazdálkodás feladatai:

- Létrehozás, üzembe helyezés, bővítés
- Üzemképes fenntartás
- Eladás, megszüntetés

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

**MENNYIT
ÉR?**

**Bruttó érték
amortizáció
értékcsökkenés
értékcsökkenési leírás
Nettó érték**

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE

Bruttó érték = Bekerülési érték

AMORTIZÁCIÓ

Funkciói:

értékátadási folyamat

megtérülési folyamat

tárgyi eszköz pótlási folyamata

jövedelemszabályozó szerep

ÉRTÉKCSÖKKENÉS

ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE

Amortizációs módszerek (terv szerinti értékcsökkenés esetén!)

Amortizációs módszer értelmezése
Leírási kulcs értelmezése

Számítási módszerek típusai:

Időarányos

Lineáris

Degresszív

Progresszív

Teljesítményarányos

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE

Amortizáció és nettó érték kiszámítása:

**Lineáris módszer: várható használati idő alapján
időarányosan**

1) Amortizációs kulcs: $1/n \times 100$

n = várható időtartam

2) Értéksökkenési leírás összege évenként:

**a) bruttó érték x amortizációs kulcs
100**

b) bruttó érték/évek száma

**3) Nettó érték: bruttó érték – értéksökkenési
leírás (összes) összege**

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

1. Példa:

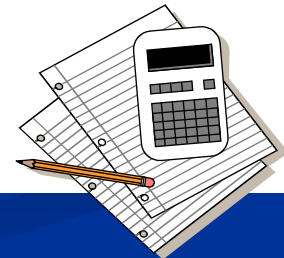
Egy vállalat tárgyi eszközeinek bruttó bekerülési értéke:
10 MFt.

Használati ideje várhatóan 5 év.

Feladatok:

Számítsa ki lineáris leírás módszerrel:

1. Az évi amortizációt (értékcsökkenési leírást)
2. Az évenkénti nettó értéket az év végén

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

2. Példa:

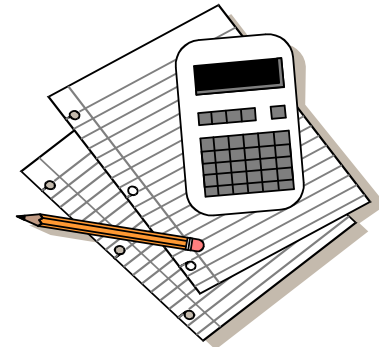
Egy vállalat ingatlanának értéke 2 MFt. 12,5 %-os amortizációs kulcsot alkalmazhat.

Feladat:

Lineáris leírási módszer használatával:

Hány év alatt írhatja le az ingatlant ?

Mennyi az éves amortizáció?

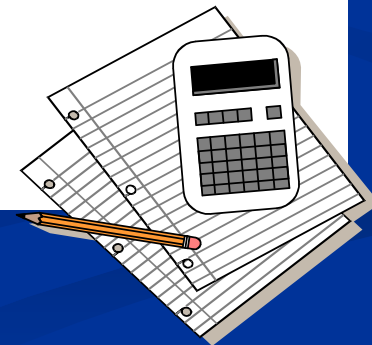
VÁLLALATGAZDASÁGTAN

3. Példa

Egy vállalat tárgyi eszközeinek bekerülési értéke 6 000 eFt. Nettó értéke a második év végén: 3600000 Ft.

A vállalat a lineáris leírás módszerét alkalmazza.

Feladat: számítsa ki a tervezett hasznos élettartamot.

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE

Amortizáció és nettó érték kiszámítása:

Degresszív leírás módszer: évek száma összege módszer

1) Amortizációs kulcs (évente változó):

Amortizációs kulcs: még várható élettartam/ S x 100

A kulcs nevezője (S) minden évben állandó:

a várható évek számának összege: $S = n \times (n + 1)/2$

A kulcs számlálója változó:

a mindenkor még várható élettartam

2) Értékcsökkenési leírás évenként: (változó!)

bruttó érték x amortizációs kulcs

100

**3) Nettó érték: bruttó érték – értékcsökkenési
leírás (összes) összege**

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

4. Példa:

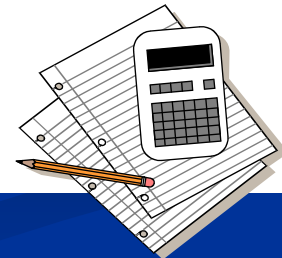
Egy vállalat tárgyi eszközeinek bruttó bekerülési értéke:
10 000 000 Ft.

Használati ideje várhatóan 5 év.

Feladatok:

Számítsa ki degresszív leírás módszerrel:

1. Az évi amortizációt (értékcsökkenési leírást)
2. Az évenkénti nettó értéket az év végén

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE

Amortizáció és nettó érték kiszámítása

Teljesítményarányos módszer

Tényleges használat alapján

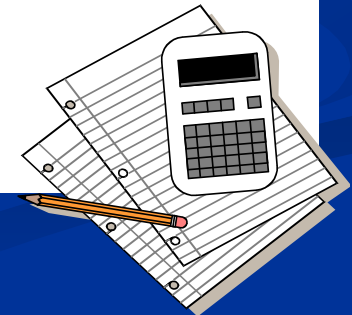
- 1) **Egységnyi amortizáció:**
Bruttó érték/teljesítményegység becsült száma az élettartam alatt
- 2) **Évi értékcsökkenési leírás:** tényleges használat x egységnyi amortizáció
- 3) **Nettó érték:** bruttó érték – értékcsökkenési leírás (összes) összege

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

5. Példa:

Egy vállalkozás fénymásolót vásárolt 6 millió forintért. A fénymásoló becsült hasznos élettartama: 30000 óra. A másolót az első évben 3200 órát, a második évben 4200 órát, a harmadik évben 3600 órát használták.

Feladat: Számítsa ki teljesítményarányos leírási módszerrel a három év amortizációját.

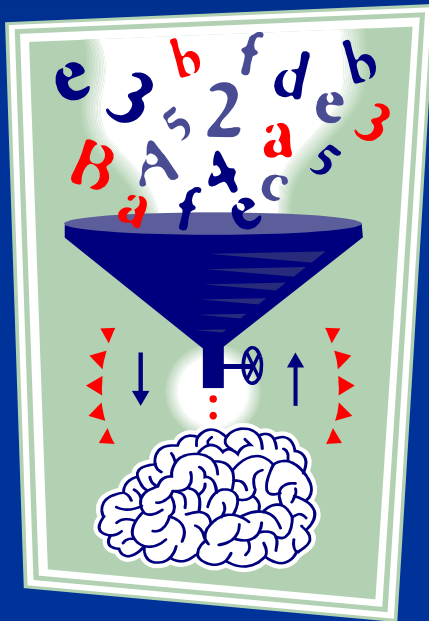

SZÜNET

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

előadás témakörei

Forgóeszközök értelmezése, csoportjai
Forgóeszköz-gazdálkodás, mint erőforrás
gazdálkodás

Készletgazdálkodás – mint a logisztika
alappillére

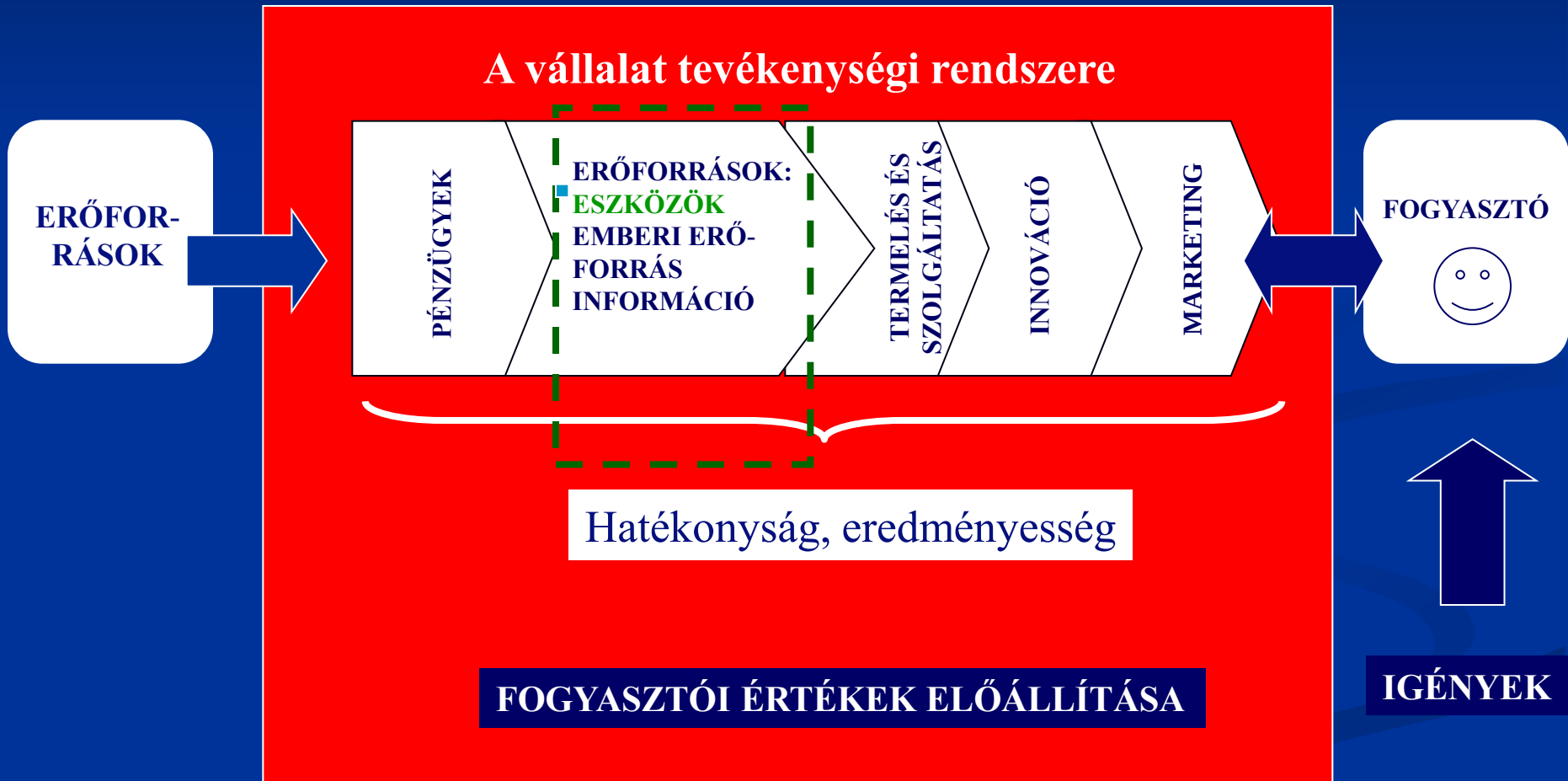
Készletgazdálkodás feladatai

Hatékonyság mérése: forgási mutatók

Készletek strukturálása - ABC analízis

Készletek értékelése

Hol tartunk most?

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

FORGÓESZKÖZÖK

Csoportjai:

- Készletek
vásárolt
saját termelésű
- Követelés
- Értékpapírok
- Pénzeszközök

ÉRTELMEZÉSÜK, JELLEMZŐIK

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

KÉSZLETEK

Készletek csoportosítása

Termelésben és forgalomban betöltött szerep alapján:

- *vásárolt készletek:*
 - anyagok (alapanyagok, segédanyagok, fűtőanyagok, üzemanyagok, stb.)
 - fogyóeszközök (munkaruhák, gyártóeszközök)
 - árúk
 - betétdíjas göngyölegek
- *Saját termelésű készletek:*
 - befejezetlen termelés
 - félkésztermékek
 - késztermékek
 - állatok

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

FORGÓESZKÖZ-GAZDÁLKODÁS

**Forgóeszköz-gazdálkodás - mint erőforrás
gazdálkodás**

fontossága,

céljai:

tranzakciós motívum

likviditás megőrzése

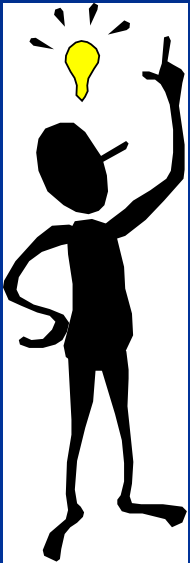
spekulációs motívum

igényt befolyásoló tényezők

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

KÉSZLETGAZDÁLKODÁS

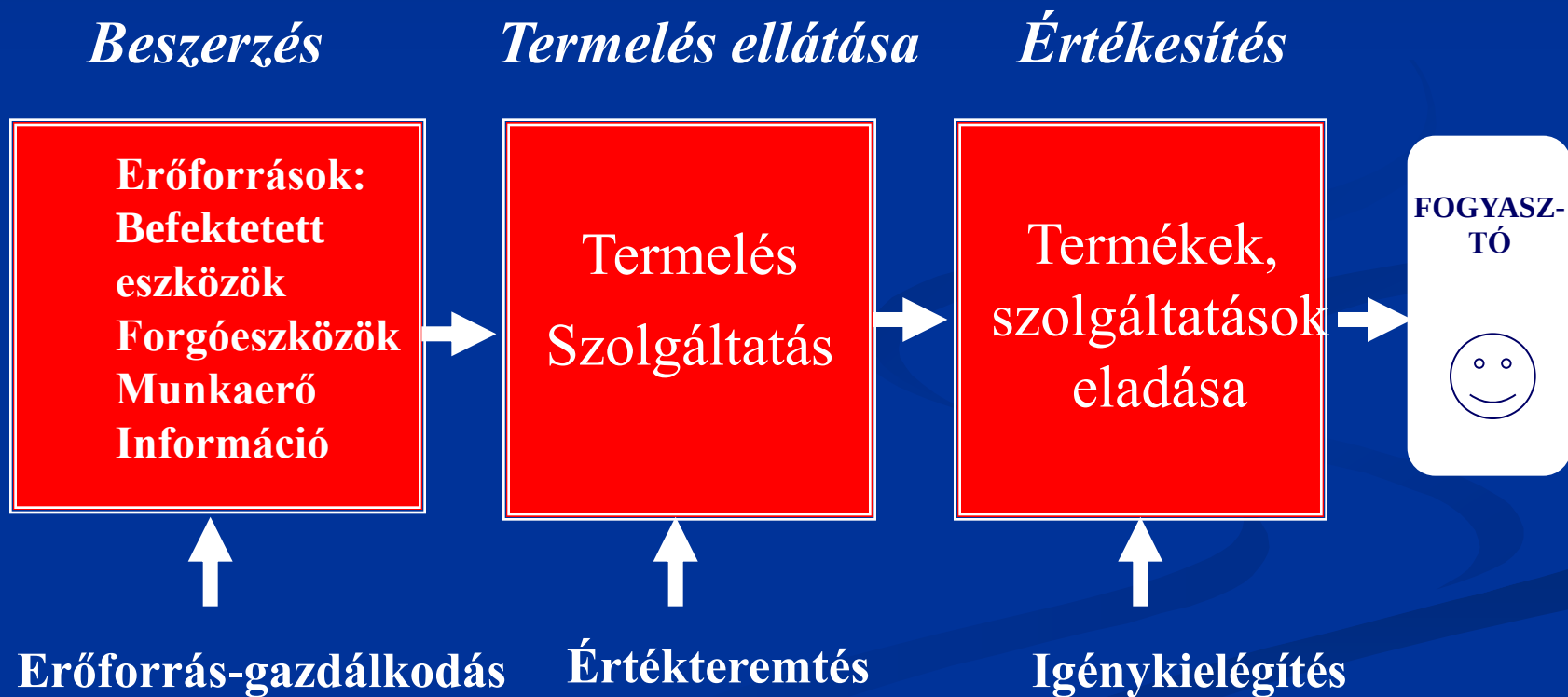

**Készletgazdálkodás – mint a logisztika alappillére
ÉRTÉKTEREMTŐ FOLYAMATOK részletesen a
VGII azaz Értékteremtő folyamatok
menedzsmentje/ Tevékenységmenedzsment
tárgynál kerülnek ismertetésre**

- értékteremtő folyamat – erőforrások konvertálása
- anyagi folyamatok
- logisztika és szakaszai

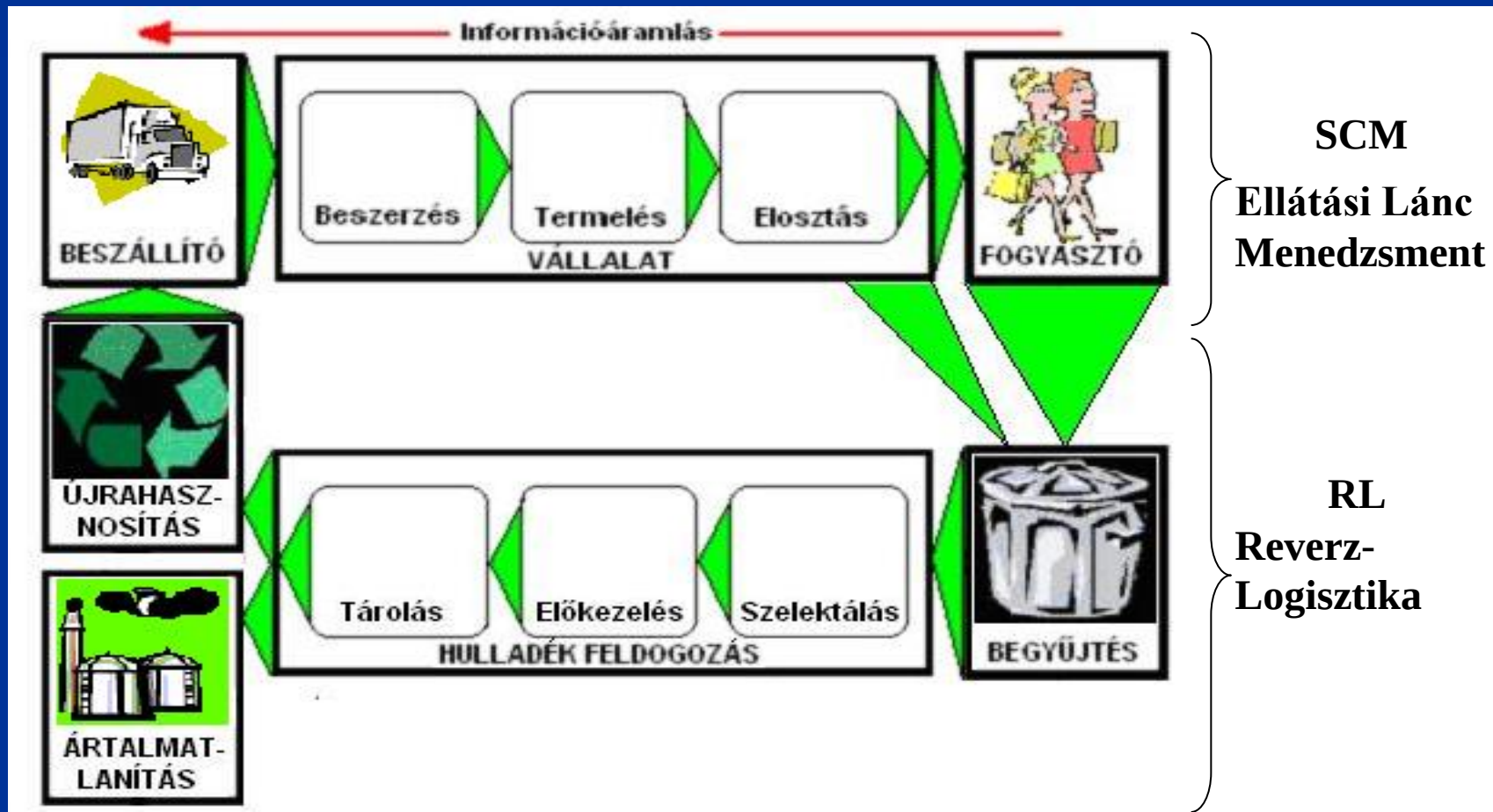
VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Logisztika

Az reverz-logisztikai (RL) lánc

Az SCM és RL $\Rightarrow$ komplex logisztikai körfolyamat

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

KÉSZLETGAZDÁLKODÁS

Készletgazdálkodás feladatai:

1. Mit (milyen terméket) tartunk készleten?
2. Mekkora készlettel tudjuk az általunk kívánatosnak tartott szükséglet kielégítését megvalósítani?
3. Milyen döntési, szabályozási folyamatokkal tudjuk a kívánatos készlettartást megvalósítani?
4. Mekkora ráfordítással jár a készletgazdálkodás megvalósítása?
5. Hogyan biztosítható a szükséges tőke?

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

KÉSZLETGAZDÁLKODÁS

A készletezés hatékonyságának mérése

Összevont hatékonysági mutatók:

forgási sebesség (fordulat és nap)
eszközigényesség

Készletek strukturálása

ABC analízis

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Készletezés hatékonyságának a mérése:

1. Forgási mutatók

Forgási sebesség fordulatokban=fordulatok száma: fs

Kiszámítása:

$$fs = \text{Árbevétel} / \text{átlagkészlet}$$

$$fs = n \times 1/fn$$

Forgási sebesség napokban=forgási idő: fn

Kiszámítása:

$$fn = n \times \text{átlagkészlet} / \text{árbevétel}$$

$$fn = n \times 1/fs$$

Jelölések:

n= az időszak napjainak száma

hónap: 30, negyedév: 90, félév: 180, év: 360.

átlagkészlet: K

árbevétel: Á vagy E

2. Eszközigenyesség: m=átlagkészlet/árbevétel

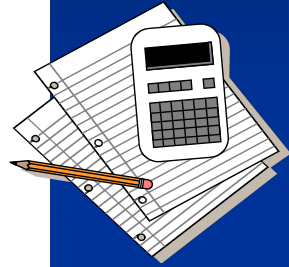

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

6. Példa: VGII-ÉFM

Egy könyvkereskedés 107 000 Ft-os átlagkészlettel egy negyedév alatt 450000 Ft-os árbevételt produkált.

- Számítsa ki a forgási sebességet fordulatokban és napokban.
- Milyen árbevételt érne el a vállalkozás, ha 6-szor fordulna meg a készlet a negyedév alatt?
- Milyen árbevételt érne el a vállalkozás, ha ez a fordulatszám egy hónapra vonatkozna. !!!!

7. Példa VGII-ÉFM

Egy áruház készleteinek forgási sebessége egy hónap alatt 2,85 fordulat volt.

Számítsa ki a forgási sebességet napokban!

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

KÉSZLETGAZDÁLKODÁS

A készletezési rendszer működése

Készletek strukturálása

ABC analízis

ABC analízis lépései:

- Termékenkénti átlagkészlet kiszámítása
(nyitó készlet értéke + zárókészlet értéke/2)
- Megoszlási viszonyszámok számítása
(Egyes termékek átlagos készletének aránya az összes átlagos készletértéken belül)
- Csökkenő sorrend kialakítása
- A B C csoportok meghatározása

8. Példa: Egy vállalkozás termékeinek készletállománya a következőképpen alakult:

Elemezze a készletállományt az ABC analízis módszerével. VGII - ÉFM

Kód	Nyitó eFt	Záró eFt
1	110	130
2	150	130
3	420	420
4	380	360
5	20	20
6	30	50
7	480	500
8	500	540
9	20	30
10	120	140

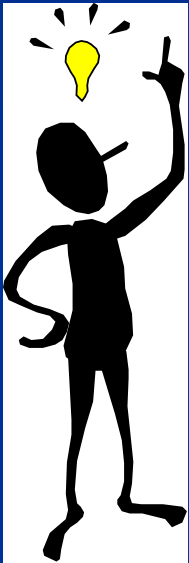
6. Példa: Egy vállalkozás termékeinek készletállománya a következőképpen alakult:

Elemezze a készletállományt az ABC analízis módszerével. VG II-ÉFM

Kód	Nyitó eFt	Záró eFt	Átlagk. eFt	%	Besorolás	Kód.Sorr.	ABC%
1	110	130	120	5,2747253	B	8	22,8
2	150	130	140	6,1538462	B	7	21,5
3	420	420	420	18,461538	A	3	18,5
4	380	360	370	16,263736	A	4	16,3
5	20	20	20	0,8791209	C	2	6,2
6	30	50	40	1,7582418	C	10	5,7
7	480	500	490	21,538462	A	1	5,3
8	500	540	520	22,857143	A	6	1,7
9	20	30	25	1,0989011	C	9	1,1
10	120	140	130	5,7142857	B	5	0,9
			2275	100			100

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

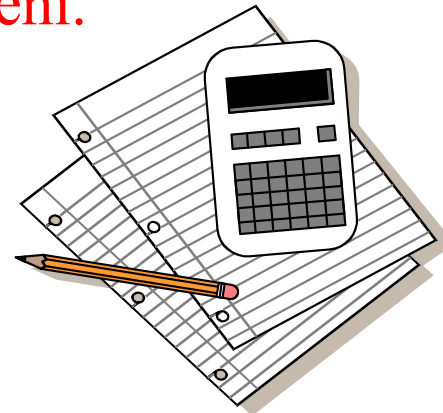
Készletek értékelésével kapcsolatos kérdések

Mennyit ér a készlet?

Fő elv:
valós értékhez kell közelíteni.

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Készletek értékelésének módszerei

FIFO módszer: (first-in first-out) a legkorábban beszerzett termék egységárával méri a készletváltozást.

LIFO módszer: (last-in first-out) a legkésőbb beszerzett termék egységárával méri a készletváltozást.

HIFO módszer: (highest-in first-out) a legmagasabb áron beszerzett termék egységárával méri a készletváltozást.

Átlagár módszer

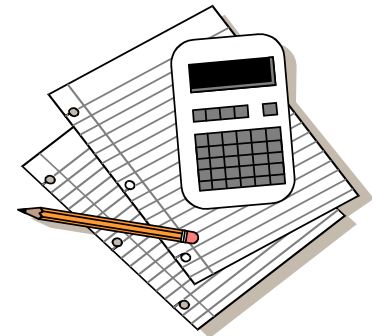
VÁLLALATGAZDASÁGTAN

9. Példa VGII-ÉFM

A vizsgált termék nyitókészlete 300 db volt január 1-én, amelynek ÁFA nélküli beszerzési ára 110 Ft/db volt.

A termékből január 29-én 500 db-ot 100 Ft/db ÁFA nélküli egységáron, február 27-én 300 db-ot 120 Ft/db ÁFA nélküli egységáron szereztek be.

A termékből február 2-án 600 db-ot, március 8-án 400 db-ot adtak el.

1. Határozza meg **FIFO** módszerrel, hogyan alakult a negyedév során a készletérték és mennyi volt a zárókészlet.
2. Határozza meg **átlagár** módszerrel, hogyan alakult a negyedév során a készletérték és mennyi volt a zárókészlet.